

Pirkanmaan työkykyhanke – katsaus sosiaalihuollon työllistymistä tukevista palveluista Pirkanmaalla - kunnille tehdyn kyselyn tuloksia

Projektisuunnittelija Senja Miettinen
21.12.2021

Vastauksia yht. 13 kpl, 10 eri kunnasta

• Kunnat, joista vastattiin:

- Valkeakoski
- Akaa
- Ikaalinen
- Tampere
- Hämeenkyrö
- Nokia
- Kangasala
- Mänttä-Vilppula
- Parkano
- Kihniö

Palvelut, joita vastaukset koskivat:

- Sosiaalinen kuntoutus, 6 kuntaa: Valkeakoski, Akaa, Nokia, Kangasala, Parkano ja Kihniö (+Ikaalinen, Hämeenkyrö)
- Kehitysvammaisten työtoiminta ja työhönvalmennus, 5 kuntaa: Ikaalinen, Tampere, Hämeenkyrö, Mänttä-Vilppula (+Nokia)
- Vammaisten henkilöiden työtoiminta (SHL 27e§), 2 kuntaa: Parkano ja Kihniö (+Ikaalinen, Hämeenkyrö ja Nokia)
- Osa kunnista oli vastannut samassa kaikista neljästä palveluista

Vammaisten ja kehitysvammaisten henkilöiden työhönvalmennusta koskevat huomiot:

- Kyselyssä neljä kuntaa ilmoitti kunnassa olevan tarjolla työhönvalmennusta vammaisille/kehitysvammaisille henkilöille: Ikaalinen, Hämeenkyrö, Tampere, Nokia
- Tiedossa on, että myös Kangasalla/Pälkäneellä ja Lempäälässä (osana PirTyky-hanketta), Pirkkalassa/Vesilahdella, Ylöjärvellä ja Valkeakoskella on työhönvalmennusta tarjolla kehitysvammaisille henkilöille (lähde: KVPS:n PiPa-hankkeen kysely) → ainakin 11 kunnassa siis on, mahd. 11 kunnassa ei ole?
- Työhönvalmennusta on tarjolla pääasiassa työtoimintakeskusten asiakkaille (Ikaalinen, Tampere, Nokia), Hämeenkyrössä kaikille asiakkaille
- Työhönvalmennus sisältää palkkatyötä, työkokeilua, harjoittelua, alihankintatyötä ja avotyötoimintaa (Tre, Hämeenkyrö, Nokia) → edelleen vähän palkkatyötä
- Työhönvalmennusta/työhönvalmentajia ei vastausten perusteella ole vielä riittävästi tarjolla kunnissa, jotta vammaisten/kehitysvammaisten tuettu työllistyminen avoimille työmarkkinoille mahdollistuisi laajemmin, työtoiminnasta/avotyöstä siirtyminen palkkatyöhön ja osa-aikatyöhön vaatii vielä paljon tekemistä (+ resursseja)

Lukuja vammaisten ja kehitysvammaisten henkilöiden työtoiminnasta (montako asiakasta kunnassa on:)

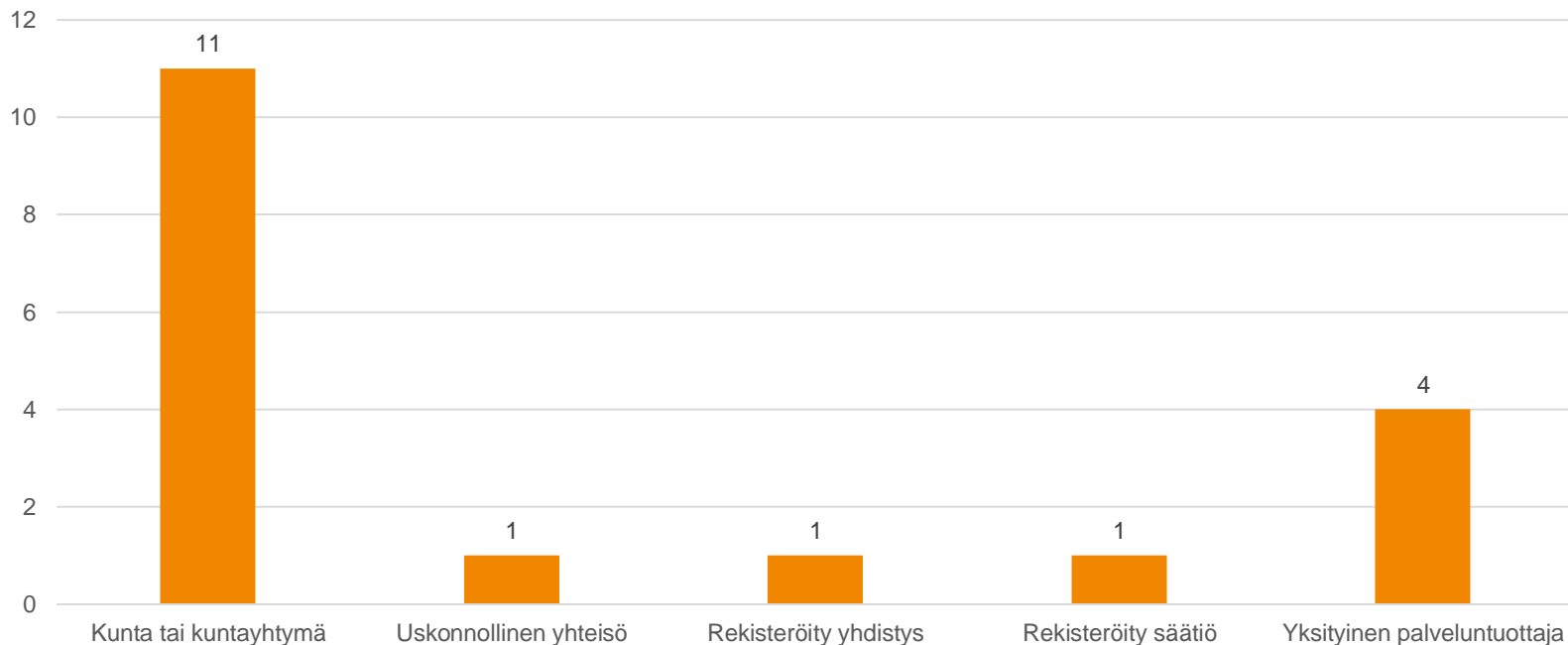
Kunta	Alihankintatyö ssä	Avotyötoimin nassa	Kehitysvamma huollon asiakkaista palkkatyössä*	Kehitysvamma huollon asiakkaista työkokeilussa	Toimintakeskuksen työtoiminnassa	Työhönvalmennuk sessa
Ikaalinen		8	1		7	2
Tampere		56	73		133	100
Hämeenky rö	10	11	2	1	10	10
Nokia	40	4	3	7	63	32
Mänttä- Vilppula	25	2	0	0	35	0
Parkano+ Kihniö		7 (Parkano)			14+2 (Parkano+Kihniö)	

Sosiaalinen kuntoutus Pirkanmaalla

- Tavat järjestää ja tuottaa palvelua vaihtelevat paljon; osassa kunnista sos. kuntoutus on aikuissosiaalityön alla, osassa työllisyyspalvelujen alla, osa käyttää ostopalveluita, osa tuottaa itse
- Sosiaalinen kuntoutus sisältää yleensä ryhmäpalvelua/-toimintaa, myös yksilövalmennusta tai –ohjausta joissain kunnissa, elämänhallintaa parantavaa/tukevaa toimintaa, työpajatoimintaa → ei selkeästi erotu kunt. työtoiminnasta?
- Matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja ja ryhmätoimintoja erikseen esim. nuorille myös joissain kunnissa tarjolla
- Tarjontaa eri kohderyhmille ja eri tyyppisiä sosiaalisen kuntoutuksen ryhmätoimintoja kaivattiin lisää, yksilöllistä valmennusta enemmän

Palvelujen sisällöstä ja tuottamisesta Pirkanmaalla: Mitkä tahot tarjoavat palvelua kunnissa?

Mitkä tahot kunnassanne palvelua tarjoavat? (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

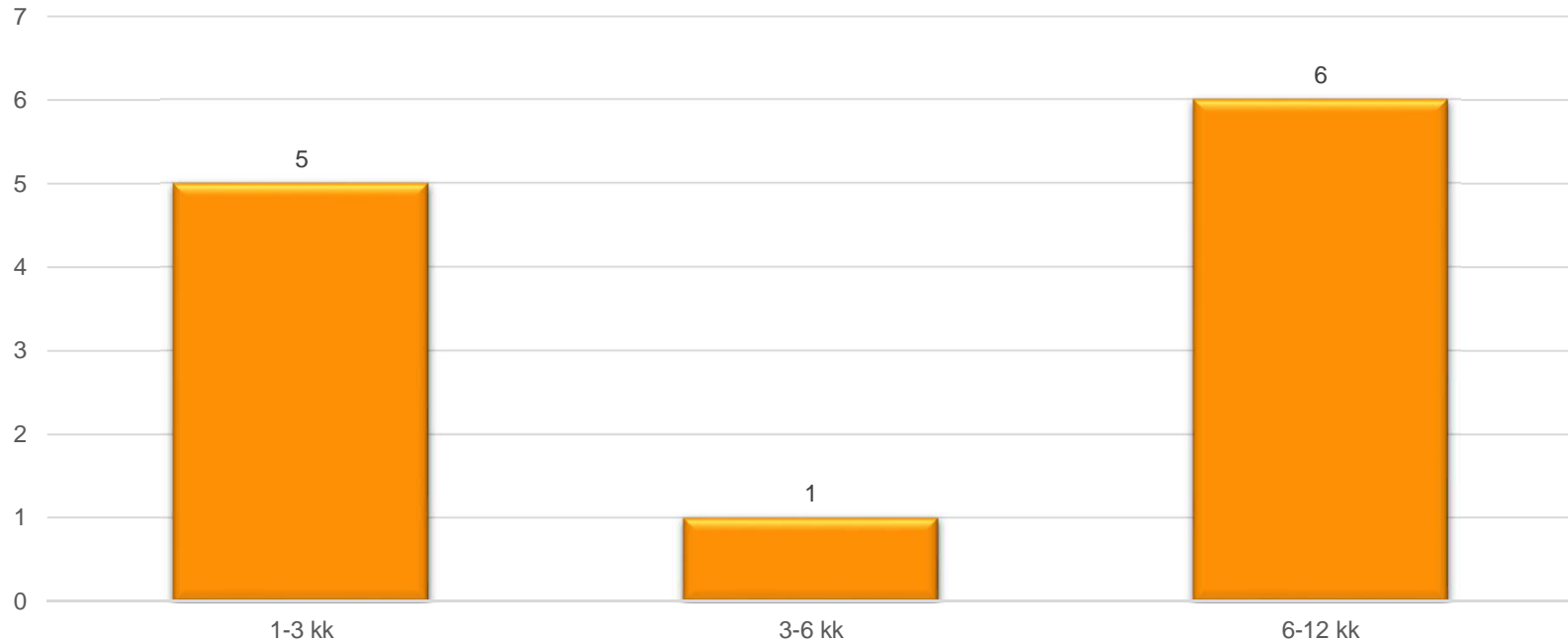

Palvelujen sisällöstä ja tuottamisesta Pirkanmaalla:

- Kaikissa kunnissa on asiakkaalle nimetty yksikössä omatyöntekijä/asiakasvastaava tms., joka koordinoi asiakkaan palveluja (palvelun järjestävä taho)
- Kaikissa kunnissa on asiakkaalle nimetty myös palvelussa ohjaava työntekijä/lähityöntekijä/asiakasvastaava tms. (palvelua tuottava taho)
- Asiakassuunnitelmien tarkistamisessa oli jonkin verran vaihtelua kunnittain ja palveluittain, harvimminkin asiakassuunnitelmia tarkistettiin sosiaalisessa kuntoutuksessa
- Toimenpiteille/palveluille oli määritelty tavoitteet kaikissa kunnissa, myös kuntoutuspalaute/palaute tmv. jatkosuunnitelman tueksi laaditaan toimenpiteen/palvelun päätteeksi lähes kaikissa kunnissa ja palveluissa.

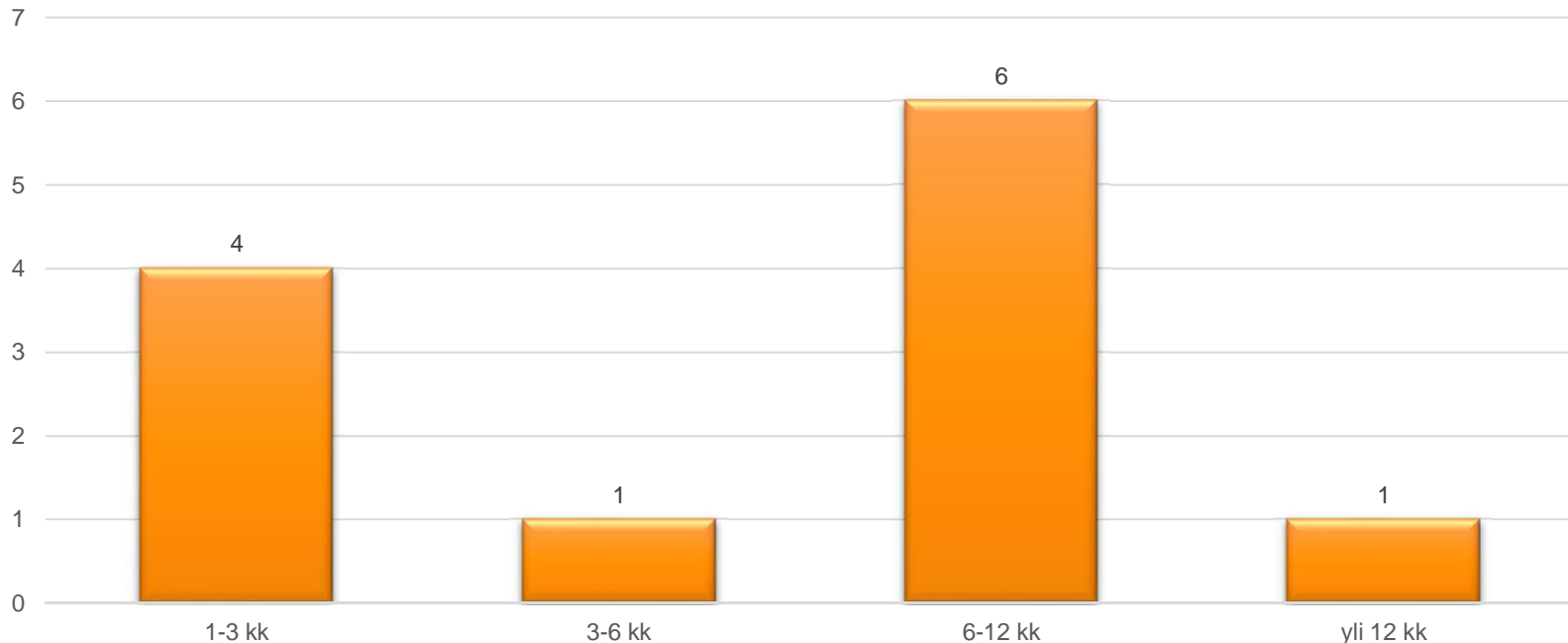
Asiakassuunnitelmien tarkistamisen välit palveluja järjestävän tahon osalta

Kuinka usein asiakassuunnitelmaa (palvelun järjestävä taho) tarkistetaan?

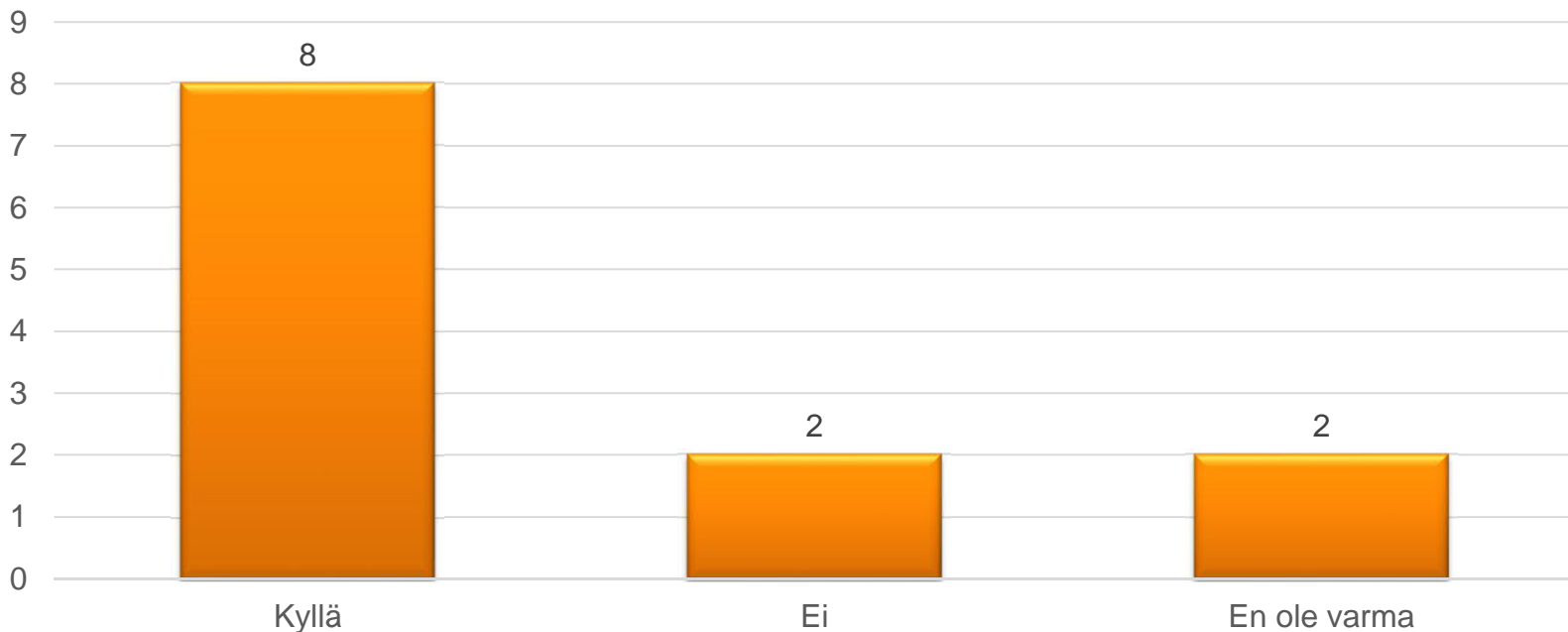
Asiakassuunnitelmien tarkistamisen välit palveluja tuottavan tahon osalta

Kuinka usein asiakassuunnitelmaa (palvelua tuottava taho) tarkistetaan?

Palautteiden laatiminen palvelun/toimenpiteen päätteeksi

Laaditaanko asiakkaalle toimenpiteen/palvelun päätteeksi kuntoutuspalaute/palaute tmv. jatkosuunnitelman tueksi?

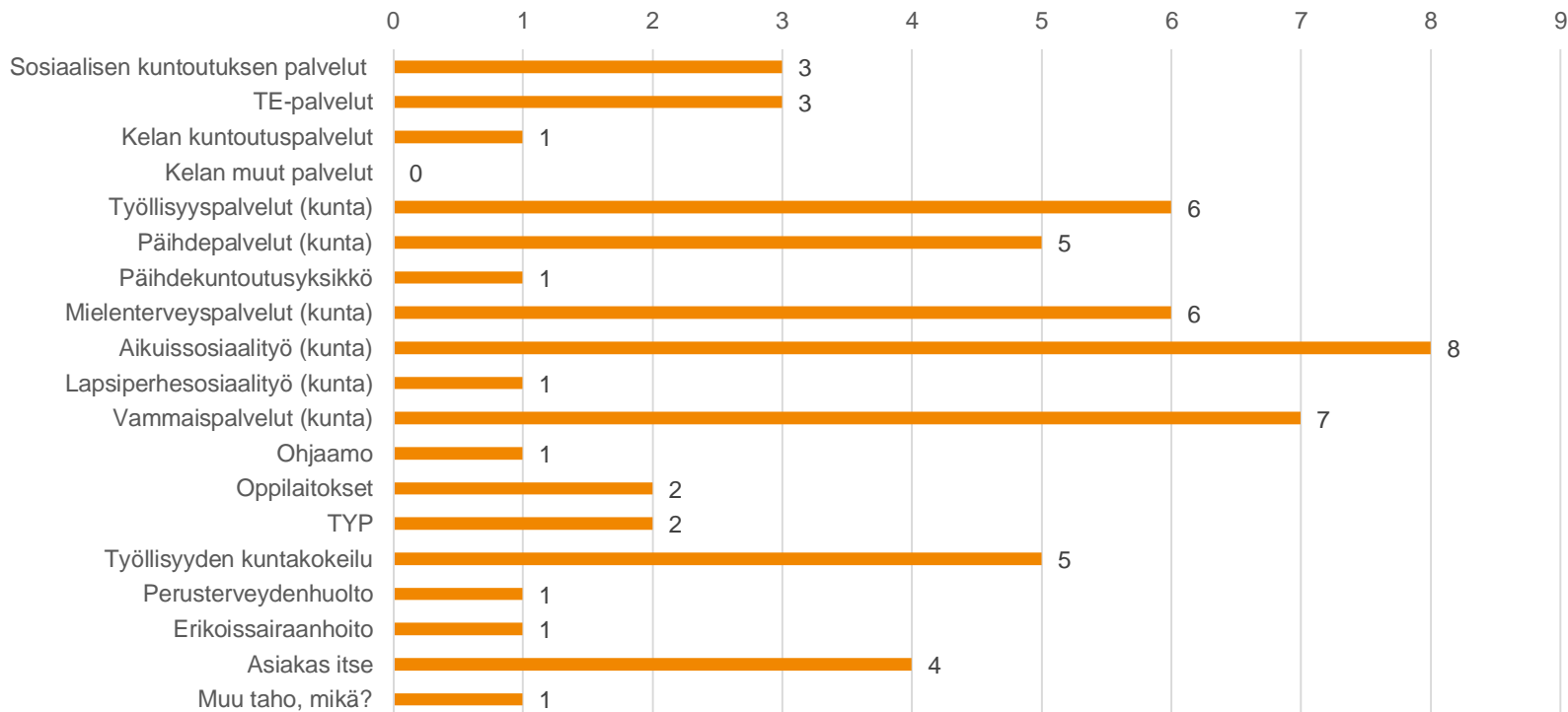

Miten olemassa olevaa palvelua/palveluja tulisi kehittää tai parantaa? Onko kehittämislle tarvetta?

- *”Sosiaalisen kuntoutuksen ryhmän asiakaskohderyhmää on muutettu ja se on tällaisenaan toiminut vasta vähän aikaa ja on kehittymässä.”*
- *”Lisätä vaihtoehtoa esim. ostaa yksityiseltä palvelutuottajalta ostetut erilliset jaksot.”, ”Lisää vaihtoehtoja palveluntuottajien osalta, monipuolisempi palvelun tarjonta.”*
- *”Kehitysvammaisten valmennuksen osalta pitäisi luoda yhtenevät lomakkeistot (asiakassuunnitelmat). Avotyötoiminnan kysymys tulisi ratkaista lopullisesti. Sosiaalisen kuntoutuksen asema”*
- *”Tavoitteiden seuranta on kehitettävä”, ”Yksilöllinen palaute.”*
- *”Työhönvalmennus jotta palkkatyöhön siirtyminen mahdollistuisi paremmin.”*
” Työvalmentaja tulisi olla edistämään palkkatyöhön siirtymistä.”

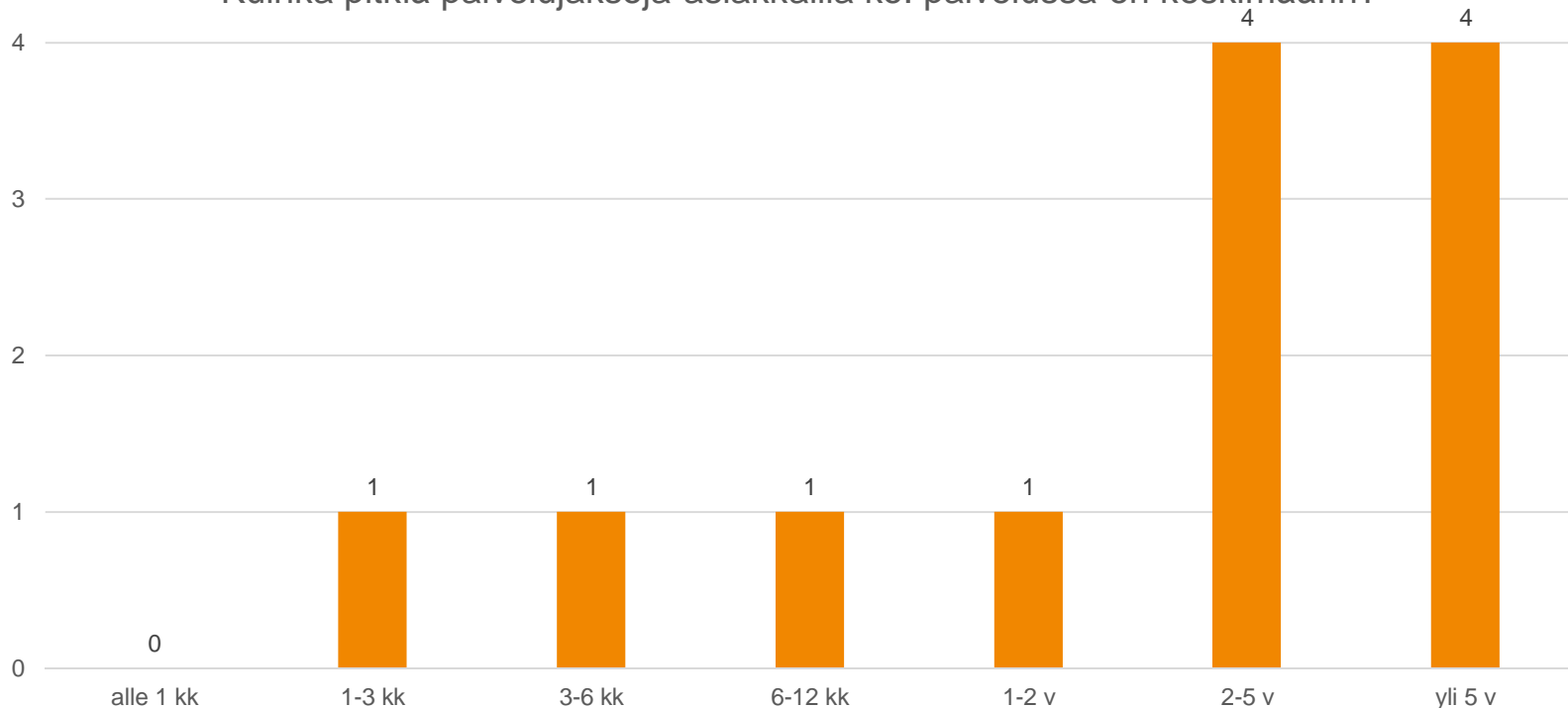
Asiakkaiden ohjautuminen työllistymistä tukeviin palveluihin

Minkä tahon kautta asiakkaat pääsääntöisesti ohjautuvat palveluun?

Asiakkaiden palvelujaksojen pituus

Kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla ko. palvelussa on keskimäärin?

Huomioita osatyökykyisten työllistymistä tukevien palvelujen sisällöstä ja järjestämisestä:

- Suurimmassa osassa kunta itse tuottaa ja tarjoaa palvelut, Tampere poikkeuksena; ostopalveluina yhdistyksiltä/säätiöiltä ja yksityisiltä palveluntuottajilta (myös Mänttä-Vilppula, Parkano ja Kihniö ostavat yksit. palveluntuottajilta vammaisten hlöiden työtoimintaa ja työhönvalmennusta)
- Useimmin vammaisten työllistymistä tukevat palvelut ovat kuntien vammaispalvelujen alla, Hämeenkyrössä poikkeuksellisesti työllisyyspalveluissa (myös kehitysvamm. työtoiminta ja työhönvalmennus)

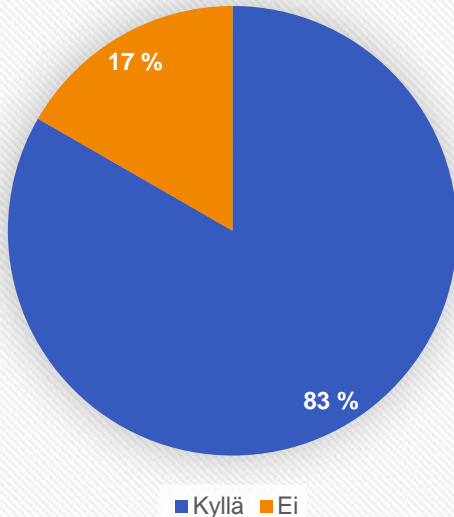
→ Mitä tapahtuu soten myötä?

Huomioita osatyökykyisten työllistymistä tukevien palvelujen sisällöstä ja järjestämisestä:

- Palvelujaksot ovat pitkiä vamm. ja kehitysvamm. työtoiminnassa (4 kunnassa keskim. **yli 5 v.**, ja mainittiin syyksi, että asiakkaiden ohjaaminen avoimille työmarkkinoille on haastavaa tai avoimet työmarkkinat eivät vedä ko. asiakkaita)
- Asiakassuunnitelmia tarkistettiin yleisimmin 6-12 kk välein (6 kuntaa) → melko pitkiäkin välejä, vaihtelua paljon
- Tavoitteet toimenpiteelle oli asetettu suurimmassa osassa kunnista (9/10), palaute palvelusta laadittiin useimmissa (8/10)
- kaikissa kunnissa asiakkaalle on nimetty yksikössä omatyöntekijä/ asiakasvastaava ja oma lähityöntekijä/asva palvelussa

Yhteistyön tekeminen muiden sote-palveluiden/ toimijoiden kanssa: roolijako toimijoiden välillä

Onko roolijako
toimijoiden välillä
mielestäsi selkeä?

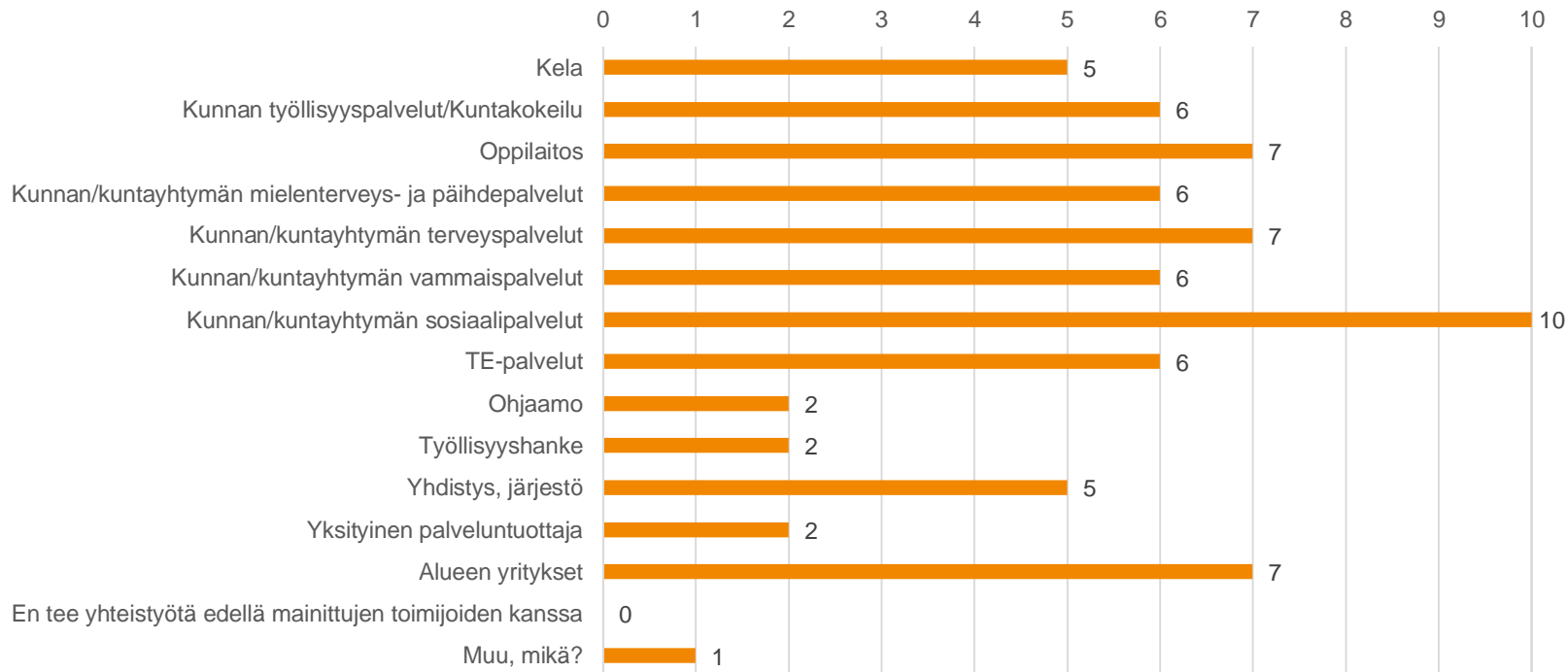

Kuvaile kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa:

- *”Hyvin, koska sekä palvelun tuottaja että järjestäjä ovat sama yksikkö.”*
- *”Yhteistyö toimii hyvin. Sopivan kokoinen kunta, tunnetaan hyvin palvelumahdollisuudet ja toteuttajat.”*
- *”Koko ajan parantunut. Vuoropuhelu lisääntynyt ja etenkin monipalveluasiakkaiden osalta.”*
- *”Vaihtelevasti, yhteistyötä pyritään jäsentämään ja lisäämään”*
- *”Yhteistyötä voisi tehdä enemmän”*

Keiden kanssa yhteistyötä tehdään:

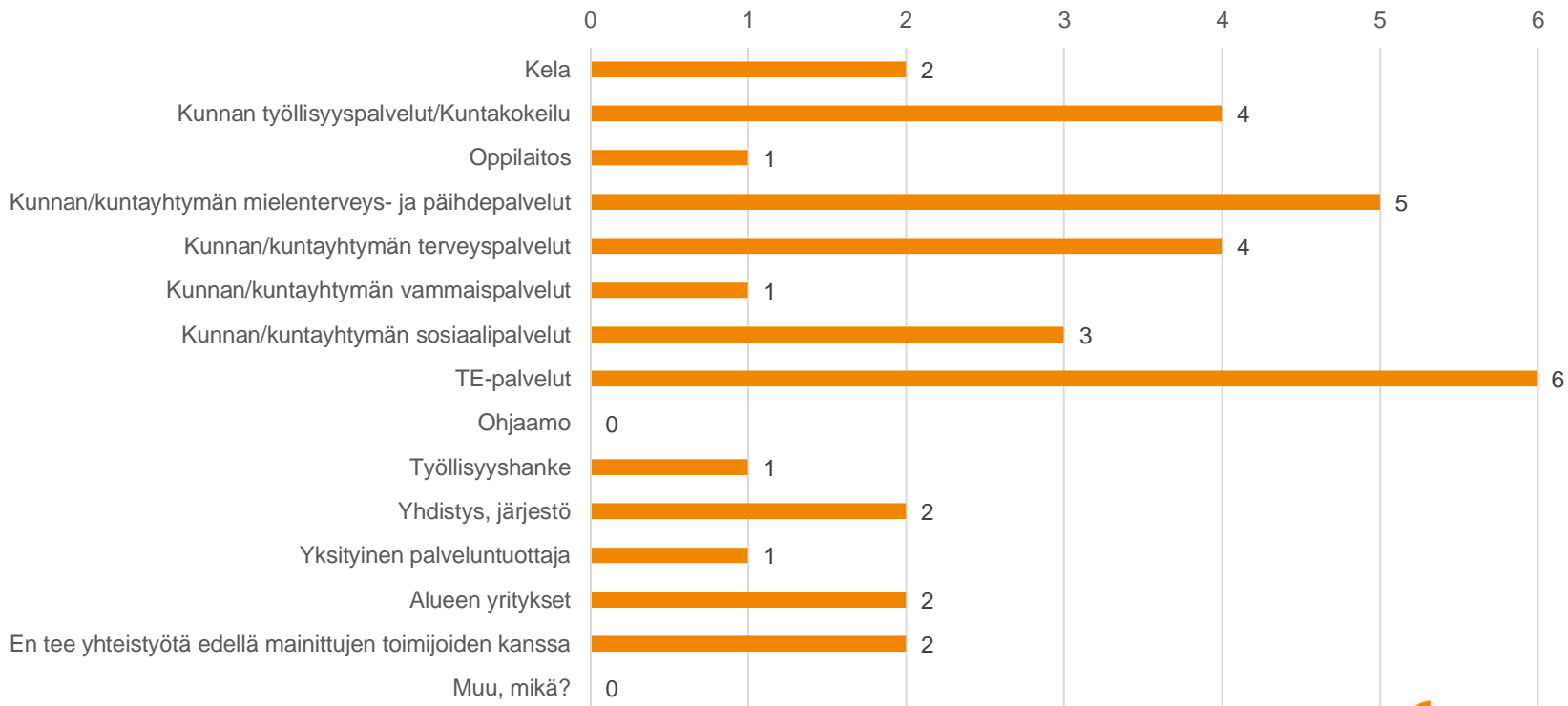
Teen yhteistyötä seuraavien toimijoiden kanssa: (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

(Muu, mikä: seurakunnan diakonia, 1 vastaus)

Keiden kanssa haluttaisiin vahvistaa yhteistyötä:

Haluaisiin vahvistaa yhteistyötä seuraavien tahojen kanssa: (Voit valita useamman vaihtoehdon.)

Kerro, miten kehittäisit yhteistyötä:

- *”Yhteiset toiminnalliset tilaisuudet”*
- *”Yhteisiä palavereja ja miten ja mitä muut tahot voisivat tarjota asiakkaille, työpaikkojen lisääminen”*

Huomioita yhteistyön tekemisestä ja kehittamisestä:

- Pienemmissä kunnissa yhteistyö sote-palvelujen välillä toimii pääsääntöisesti hyvin, kuntien pienuus tässä etuna (→ sama yksikkö voi toimia sekä palvelujen järjestäjänä että tuottajana, samat henkilöt voi toimia asiakkaan kanssa eri asioissa, ammattilaiset tuntevat toisensa/palvelut ja niiden tuottajat tunnetaan hyvin pienemmässä kunnassa?)
- Yhteistyötä kehitetään yhteisellä tekemisellä, vuoropuhelulla
- Roolijako toimijoiden välillä koettiin selkeäksi useimmissa kunnissa
- Kun sote-palvelut siirtyvät hyvinvointialueelle, huomioitava se, että kunnissa on erilaisia tapoja tehdä yhteistyötä ja yhteistyö on eri palveluissa ja myös eri tasoilla erilaista! → yhteistyön käytänteet sovittava yhdessä, hyvä miettiä mikä toimii ja miksi?

Kiitos!

Lisätietoja:

Senja Miettinen, projektisuunnittelija

Pirkanmaan työkykyhanke

p. 041 730 9119

senja.miettinen@tampere.fi